

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ – 4100-01-04/2013
P/13/174

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Rzeszowie
ul. Kraszewskiego 8, 35-016 Rzeszów
T +48 17 780 23 00, F +48 17 780 23 06
lrz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/13/174 „Wykonanie budżetu państwa w 2012 roku”

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

[Kontroler/Kontrolerzy]

1. Wilhelm Dmytrów, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84465 z dnia 23.01.2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka
kontrolowana

Urząd Gminy Krzywca, adres: Krzywca 36, kod pocztowy: 37-755 Krzywca, nr identyfikacyjny REGON: 000544148, zwany dalej Urzędem.

(dowód: akta kontroli str. 3)

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Wójtem Gminy Krzywca był od dnia 06.12.2010 r. pan Witold Szpytman.

(dowód: akta kontroli str. 4-5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie. Powyższa ocena wynika z ocen częściowych poszczególnych podobszarów określonych w tematyce kontroli. Formułując ocenę pozytywną NIK uwzględniła brak nieprawidłowości w procesie planowania środków dotacji na zadania zleczone z zakresu administracji rządowej, wydatkowanie środków tych dotacji w sposób zapewniający zgodność z określonymi celami, oraz skuteczność działań (osiągnięcie tych celów). Na pozytywną uwagę zasługuje prawidłowe i terminowe rozliczenie badanych dotacji.

Stwierdzone przez Najwyższą Izbę Kontroli nieprawidłowości, w szczególności polegały na dwukrotnym przekazaniu środków finansowych (na zadanie w rozdziale 85213 – *Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej*) na rachunek Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzywcy, zwanego dalej Ośrodkiem, po upływie terminu na opłacenie składek.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Planowanie przez jednostki samorządu terytorialnego dotacji z budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

W 2012 roku Gmina Krzywca otrzymała następujące dotacje z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej:

1) dotacje planowane i wykorzystane przez Urząd:

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

a) w dziale 010 – *Rolnictwo i łowiectwo*, rozdziale 01095 – *Pozostała działalność*, środki związane z realizacją ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej², zaplanowane na kwotę 60.879,05 zł, zostały wykonane w wysokości 60.653,20 zł,

b) w dziale 750 - *Administracja publiczna*:

- w rozdziale 75011 – *Urzędy wojewódzkie*, środki na realizację zadań z zakresu: urzędu stanu cywilnego, wojskowości i obrony cywilnej oraz ewidencji ludności i dowodów osobistych, zaplanowane na kwotę 48.650 zł, zostały wykonane w wysokości 48.650 zł,

- w rozdziale 75045 – *Kwalifikacja wojskowa*, środki pierwotnie zaplanowane w projekcie ustawy budżetowej na 2012 r. w wysokości 400 zł, zostały zmniejszone decyzją Wojewody Podkarpackiego nr 55, z dnia 30.07.2012 r., o kwotę 400 zł,

2) dotacje planowane i wykorzystane przez Ośrodek, w dziale 852 – *Pomoc społeczna*:

- w rozdziale 85212 – *Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego*, zaplanowano kwotę 2.406.000 zł, a wydatkowano 2.405.989,74 zł,

- w rozdziale 85213 – *Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej*, zaplanowano kwotę 13.536 zł, a wydatkowano 13.535,52 zł,

- w rozdziale 85219 – *Ośrodki pomocy społecznej*, zaplanowano kwotę 350 zł, oraz wydatkowano 350 zł,

- w rozdziale 85295 – *Pozostała działalność*, środki - przeznaczone na wypłaty dodatku do świadczenia pielęgnacyjnego realizowanego w ramach rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne - zaplanowane na kwotę 19.500 zł, zostały wykonane w wysokości 19.500 zł.

Ogółem wartość zrealizowanych dotacji wyniosła 2.548.678,46 zł, w tym:

- suma kwot dotacji zrealizowanych przez Urząd wyniosła 109.303,20 zł i

- suma kwot dotacji zrealizowanych przez Ośrodek wyniosła 2.439.375,26 zł.

(dowód: akta kontroli str. 6-17, 18-26, 27-36, 37-38, 39-40, 41-45)

Poza wyżej wymienionymi siedmioma dotacjami Gmina Krzywca otrzymała dotację w dziale 751 – *Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa*, w rozdziale 75101 – *Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa*, otrzymaną z Krajowego Biura Wyborczego, na finansowanie kosztów prowadzenia i aktualizacji stałego rejestru wyborców w Gminie Krzywca, zaplanowaną na kwotę 1.255 zł i zrealizowaną w wysokości 1.255 zł.

(dowód: akta kontroli str. 46, 47-48, 49-58)

1.1.1. Wójt Gminy Krzywca, zwany dalej Wójtem, na etapie planowania budżetu na rok 2012 nie przekazywał Wojewodzie Podkarpackiemu informacji o kwotach wydatków na zadania z zakresu administracji rządowej, oraz inne zadania zlecone ustawami. Kwoty dotacji w projekcie uchwały budżetowej na rok 2012 w działach 750 – *Administracja publiczna* i 852 – *Pomoc społeczna*, przyjęto na podstawie pisma Wojewody Podkarpackiego F.I.3110.15.2011 z dnia 21.10.2011 r., przekazanego zgodnie z art. 143 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³, zwanej dalej ufp.

² Dz.U. z 2006 r. Nr 52, poz. 379 ze zm.

³ Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.

W trakcie roku budżetowego zaplanowano dotację z budżetu państwa na zadanie związane ze zwrotem podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, w trybie ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej⁴, w której unormowano m.in., że przyznanie zwrotu podatku następuje na wniosek producenta rolnego, składany w terminach: od dnia 01 lutego do ostatniego dnia lutego i od dnia 01 sierpnia do dnia 31 sierpnia.

(dowód: akta kontroli str. 41-42, 152-157, 158-174)

W odniesieniu do dotacji zaplanowanych w projekcie uchwały budżetowej na 2012 rok, w dziale 750 – *Administracja publiczna*, Rozdziały 75011 – *Urzędy wojewódzkie*, 75045 – *Kwalifikacja wojskowa* oraz w Dziale 852 – *Pomoc społeczna*, Rozdziały 85212 – *Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego*, 85213 – *Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej* - nie szacowano na etapie planowania wysokości niezbędnych środków.

(dowód: akta kontroli str.144-151, 152-157)

W przypadku dotacji realizowanych przez Ośrodek w dziale 852 – *Pomoc społeczna*, wysokość środków niezbędnych do realizacji zadań w poszczególnych miesiącach, określana była w zapotrzebowaniach składanych przez kierownika Ośrodka, do Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie.

W trakcie roku budżetowego Wojewoda Podkarpacki, zwany dalej Wojewodą, przyznał dotacje na zadania w zakresie:

- zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dział 010 – *Rolnictwo i łowiectwo*, rozdział 01095 – *Pozostała działalność*), gdzie wysokość środków oszacowana została na podstawie wniosków producentów rolnych o zwrot podatku akcyzowego, złożonych w okresach od 01.02.2012 r. do 29.02.2012 r. i od 01.08.2012 r. do 31.08.2012 r.

Wójt, dwukrotnie – pismami z dnia 15.03.2012 r. i 12.09.2012 r. – zwracał się do Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie o przekazanie dotacji na postępowania w sprawie zwrotu podatku ;

- wspierania niektórych osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne (Dział 852 – *Pomoc społeczna*, Rozdział 85295 – *Pozostała działalność*) - wysokość środków szacowana była na podstawie ilości osób, które kwalifikowały się do wypłaty dodatku do świadczenia pielęgnacyjnego w ramach rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne ;

- jedнокrotnej wypłaty wynagrodzenia za sprawowanie opieki, na podstawie przepisu art. 18 ust. 1 pkt. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁵, zwanej dalej ups, przyznanej postanowieniem Sądu Rejonowego w Przemyślu z dnia 09.05.2012 r. (Dział 852 – *Pomoc społeczna*, rozdział 85219 – *Ośrodki pomocy społecznej*).

(dowód: akta kontroli str. 59-128, 129-140, 141, 142-143, 152-157, 175-207)

1.1.2. Do Urzędu wpłynęły z zachowaniem terminu, informacje od Wojewody o:

- przyjętych przez Radę Ministrów w projekcie ustawy budżetowej kwotach dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej, oraz kwotach dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej (art. 143 ust. 1 pkt. 2 ufp) ;

⁴ Dz. U. z roku 2006 Nr 52, poz. 379 ze zm.

⁵ Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362

- kwotach dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej oraz kwotach dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, określonych w ustawie budżetowej na 2012 r. (art. 148 pkt. 1 ufp).

(dowód: akta kontroli str. 41-42, 208-209)

1.1.3. W Urzędzie obowiązywało zarządzenia nr 45/2011 Wójta Gminy Krzywca z dnia 09 czerwca 2011 r. w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Krzywca, ustalające z dniem 01.07.2011 r., Regulamin Organizacyjny Urzędu, zwany dalej Regulaminem. W ramach organizacji Urzędu, Regulamin wyodrębnił m.in.:

1) w § 18 ust. 1 pkt. 2 - Referat Księgowości i Finansów, do którego należało m.in. przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków oraz wydawanie decyzji uprawniających do zwrotu podatku akcyzowego, zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego w produkcji rolnej (§ 23 ust. 1 pkt. 28 Regulaminu),

2) w § 18 ust. 1 pkt. 5 - Urząd Stanu Cywilnego, do zadań którego należały m.in. sprawy związane z rejestracją urodzeń, małżeństw oraz zgonów, a także sprawy dotyczące innych zdarzeń, które mają wpływ na stan cywilny osób. Przepis § 23 ust. 5 Regulaminu, określał również, że do zadań Urzędu Stanu Cywilnego należało: prowadzenie ewidencji ludności (pkt. 3), prowadzenie ewidencji wydanych i utraconych dowodów osobistych (pkt. 7), prowadzenie spraw meldunkowych osób, podlegających obowiązkowi czynnej służby wojskowej (pkt. 11), oraz współdziałanie w przeprowadzaniu poboru (pkt. 12).

(dowód: akta kontroli str. 210-234)

Samodzielną jednostką organizacyjną Gminy Krzywca, utworzoną do realizacji zadań z zakresu ups, oraz ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych⁶, był Ośrodek. W celu realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych, Gmina Krzywca nie tworzyła innych jednostek organizacyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 210-234, 235, 236-242)

Podział środków na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, został dokonany z uwzględnieniem właściwości rzeczowej komórek organizacyjnych Urzędu i Ośrodka. W szczególności:

1) środki dotacji planowanych na zadania w zakresie:

- zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej,

- urzędu stanu cywilnego, ewidencji ludności i dowodów osobistych, wojskowości i obrony cywilnej,

zostały przeznaczone dla Urzędu,

2)) środki dotacji planowanych na zadania w zakresie:

- świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego,

- składek na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej,

- ośrodków pomocy społecznej,

- wypłaty dodatku do świadczenia pielęgnacyjnego realizowanego w ramach rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne,

zostały przekazane do Ośrodka.

(dowód: akta kontroli str. 243-244, 245-271)

---

⁶ Dz.U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992

Skarbnik Gminy, pismem z dnia 17.02.2012 r. poinformował Ośrodek – między innymi - o ostatecznych kwotach dochodów i wysokości dotacji ujętych w uchwale budżetowej.

(dowód: akta kontroli str. 272-276)

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁷ działalność kontrolowanej jednostki w zakresie planowania środków dotacji na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Na podstawie ustalonego stanu faktycznego należy wnioskować, że zarówno planowanie środków, jak i dokonany podział środków na poszczególne jednostki organizacyjne gminy, umożliwiały pełne i terminowe wykonanie zadań.

2. Wykorzystanie przez jednostki samorządu terytorialnego dotacji

1.2.1. Środki na realizację zadania zaplanowanego w rozdziale 01095 – *Pozostała działalność, środki związane z realizacją ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej*⁸, wpłynęły do Urzędu w wymienionych datach i kwotach, umożliwiając pełne i terminowe wykonanie zadania:

- 25.04.2012 r., w wysokości odpowiadającej kwocie wnioskowanej przez Urząd w dniu 15.03.2012 r., tj. 23.922,92 zł, oraz
- 25.10.2012 r., w wysokości odpowiadającej kwocie wnioskowanej przez Urząd w dniu 12.09.2012 r, tj. 36.956,13 zł.

W kontroli ustalono, że w związku z przypadkiem wycofania przez rolnika wniosku o zwrot podatku akcyzowego (z powodu braku faktur za zakup oleju napędowego), w realizacji zadania wystąpiła konieczność zwrotu niewykorzystanej dotacji w wysokości 225,85 zł.

(dowód: akta kontroli str. 27-36, 129-140, 295-302, 303-307)

Środki na realizację zadania zaplanowanego w rozdziale w rozdziale 75011 – *Urzędy wojewódzkie, środki na realizację zadań z zakresu: urzędu stanu cywilnego, wojskowości i obrony cywilnej oraz ewidencji ludności i dowodów osobistych*, wpływały do Urzędu z zachowaniem terminu, w każdym miesiącu, w proporcjonalnych częściach. Wyjątek stanowił miesiąc kwiecień, w którym Wojewoda przekazał dodatkowo kwotę 5.200 zł, na konserwację dwóch ksiąg stanu cywilnego: księgi urodzeń parafii greko-katolickiej w Reczpolu, z lat 1776-1945, oraz księgi urodzeń parafii greko-katolickiej w Chrzanowie, z lat 1902-1937.

(dowód: akta kontroli str. 27-36, 144-151)

Ustalenia kontroli wykazały, że kwota tej dotacji nie była zaplanowana w wysokości zapewniającej pełne wykonanie zadania. Ustalony w tym kontekście stan faktyczny pozwolił stwierdzić, że rzeczywisty koszt wykonania zadania wyniósł 105.758,82 zł, w czym udział środków dotacji wyniósł 48.650 zł, co stanowiło 46 % poniesionych wydatków. Różnicę w kwocie 57.108,82 zł dofinansował Urząd środkami własnymi.

(dowód: akta kontroli str. 27-36, 277-294, 311)

W Urzędzie Stanu Cywilnego zatrudniony był kierownik realizujący zadania w zakresie administracji rządowej w wymiarze pełnego etatu oraz osoba zajmująca się wojskowością i obroną cywilną w wymiarze ½ etatu. Koszt wynagrodzeń pracowników wyniósł 85 767,24 zł, pozostałe wydatki to koszty niezbędne do realizacji tych zadań – zakup materiałów biurowych, opieka autorska programów

⁷ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

⁸ Dz.U. z 2006 r. Nr 52, poz. 379 ze zm

komputerowych niezbędnych do realizacji w/w zadań, konserwacja ksiąg Urzędu Stanu Cywilnego. Pan Witold Szpytman – Wójt Gminy Krzywca, podał m.in., że: „ ... W celu uniknięcia dofinansowania ze środków własnych konieczne byłoby ograniczenie ilości etatów do 1 oraz finansowanie wydatków pozapłaćcowych ze środków Urzędu ... co spowoduje pogorszenie jakości świadczonych usług. Wyliczenia niezbędnych środków po stronie wydatków ujęte w budżecie Gminy nie wynikają ze złego planowania lecz ze stanu faktycznego wynikającego z zatrudnienia i ponoszonych wydatków pozapłaćcowych. W skutek dofinansowania środkami własnymi zadań zleconych Gmina ogranicza realizację zadań własnych w wysokości wynikającej z koniecznej dopłaty, jaka w roku 2012 wyniosła 57 108,82 zł. W roku 2012 Wójt ... nie występował do Wojewody ... o zwiększenie dotacji na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w w/w zakresie, gdyż zgodnie z ustną informacją Sekretarza Gminy, w latach 2005-2006 ówczesny Wójt ... występowała do Urzędu Wojewódzkiego z wnioskami o zwiększenie dotacji, jednakże nie zostały one pozytywnie rozpatrzone. W roku 2012 Wójt ... nie występował na drogę sądową na podstawie art. 49 ust. 6 Ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Na podstawie licznych spotkań przedstawiciele samorządu terytorialnego sygnalizowano Wojewodzie o zwrócenie większej uwagi na wysokości dotacji przekazywanej samorządom na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone. Wójtowie, z uwagi na ogólnopolski zakres problemu nie występowali z indywidualnymi wnioskami do Sądu, gdyż liczyli na odgórne rozwiązanie problemu. Jednak do dnia dzisiejszego brak jest jakichkolwiek rozwiązań w powyższym temacie ”.

(dowód: akta kontroli str.311, 313-314)

Środki na realizację zadań zaplanowanych w rozdziałach:

85212 – Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego,

85213 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej, oraz

85295 – Pozostała działalność, środki - przeznaczone na wypłaty dodatku do świadczenia pielęgnacyjnego realizowanego w ramach rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, wpływały do Urzędu w terminach i kwotach umożliwiających pełne i terminowe wykonanie zadań.

Ustalenia kontroli wykazały, że wartość niewykorzystanych dotacji w dziale 852, wyniosła ogółem 10,74 zł, w tym: 10,26 zł w rozdziale 85212 i 0,48 zł w rozdziale 85213.

(dowód: akta kontroli str. 27-36, 243-244, 303-307)

Środki na realizację zadania zaplanowanego w rozdziale 85219 – Ośrodki pomocy społecznej, wpłynęły do Urzędu w dniu 14.09.2012 r., w wysokości 350 zł. Wypłata wynagrodzenia opiekunowi prawnemu za sprawowanie opieki nad ubezwłasnowolnioną całkowicie Zuzanną K. – na podstawie przepisu art. 18 ust. 1 pkt. 9 ups – przyznanego postanowieniem Sądu Rejonowego w Przemyślu z dnia 09.05.2012 r, była jednokrotnym świadczeniem zrealizowanym w ramach tego zadania.

(dowód: akta kontroli str. 141, 27-36, 243-244)

W dniu 11.12.2012 r. Kierownik Ośrodka wystąpił do Wojewody o uzupełnienie niedoboru środków w rozdziale 85212, o kwotę 50.000 zł, na wypłatę świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Kwota planowana na to zadanie wynosiła 2.356.000 zł, a przewidywane wykonanie wynosiło 2.406.000 zł. Brakujące środki zostały przekazane do Urzędu w dniu 19.12.2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 27-36, 59-83, 243-244)

1.2.2. W roku 2012 miały miejsce 34 zdarzenia polegające na przekazywaniu środków dotacji z rachunku Urzędu, na rachunek Ośrodka. W kontroli stwierdzono, że termin przekazywania tych środków wynosił:

- w 19 przypadkach, do 3 dni,
- w 10 przypadkach, od 4 dni do 10 dni, oraz
- w 5 przypadkach, od 11 dni do 17 dni.

W kontroli ustalono, że Ośrodek nie kierował do Urzędu pism o dodatkowe środki, oraz monitów o przyspieszenie przekazywania środków dotacji.

W oświadczeniach, pani Grażyna Gajdzik – Kierownik Ośrodka, podała m.in., że: „ ... środki przekazywane na realizację zadań do ... Ośrodka ... przez Urząd ... były przekazywane terminowo. W roku 2012 nie wystąpił przypadek opóźnienia w wypłacie świadczeń dla podopiecznych ”, oraz „ ... w roku 2012 do ... Ośrodka ... nie wpłynęła żadna skarga. W wypadku wystąpienia takiej sytuacji, rejestr skarg i wniosków zostanie założony ”.

W „ Rejestrze skarg i wniosków ”, urzędzonym i prowadzonym na stanowisku Sekretarza Gminy, w kontrolowanym okresie nie było wpływu skarg, czy wniosków dotyczących spraw związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej. Przekazywanie środków z rachunku Urzędu, na rachunek Ośrodka, odbywało się z zachowaniem proporcjonalności, z jaką Urząd otrzymywał dotacje.

(dowód: akta kontroli str. 152-157, 243-244, 308-309, 310)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

przepis art. 47 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych⁹ normował m.in., że płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklaracje rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, nie później niż do 5 dnia następnego miesiąca.

Środki finansowe na zadanie w rozdziale 85213 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej, za miesiące sierpień i listopad 2012 r, wpłynęły na rachunek Urzędu w dniach 25.07.2012 r. i 31.10.2012 r. Urząd przekazał środki na rachunek Ośrodka w dniach 09. 08.2012 r. (za sierpień) i 09.11.2012 r. (za listopad), tj. po: 4-dniowym upływie terminu na opłacenie składek i po upływie 15 dni (za sierpień) i 9 dni (za listopad) liczonych od daty ich otrzymania.

Pani Beata Gajdzik – Główny Księgowy Ośrodka, podała, że składki zdrowotne za miesiące sierpień i listopad w 2012 r., zostały pokryte ze środków celowych przeznaczonych na zadanie w rozdziale 85212 – Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, co nie miało wpływu na wypłatę świadczeń rodzinnych.

(dowód: akta kontroli str. 243-244, 312)

Wyjaśniając przyczyny wykazanych opóźnień w przekazywaniu dotacji do Ośrodka, pan Witold Szpytman – Wójt Gminy Krzywczka, podał m.in.: „Przekazywanie środków przebiegało w sposób umożliwiający realizację zadań. Opóźnienia w przekazywaniu środków ... wynikało z tego, że płatności tych dokonuje Skarbnik Gminy, który zatwierdza wykonanie przez Bank przelewu. W związku ze specyfiką pracy jaką wykonuje Skarbnik Gminy oraz bardzo dużą ilością obowiązków na nim ciążyących w kilku przypadkach wpływ dotacji z Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego został przeoczony i w terminie późniejszym przekazany do jednostki. Nieobecność Skarbnika w pracy jak również duże zaangażowanie w bieżącym wykonywaniu obowiązków również miały wpływ na opóźnienia ”.

(dowód: akta kontroli str. 152-157, 243-244)

⁹ Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.

1.2.3. W kontrolowanym okresie wystąpił jeden przypadek dofinansowania środkami własnymi realizacji zadania z zakresu administracji rządowej i dotyczył rozdziału 75011 – *Urzędy wojewódzkie*, środki na realizację zadań z zakresu: urzędu stanu cywilnego, wojskowości i obrony cywilnej oraz ewidencji ludności i dowodów osobistych, o czym mowa na str. 6-7 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

1.2.4. Dotacje na realizację zadań z zakresu administracji rządowej zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem, prawidłowo zaksięgowane, oraz terminowo rozliczone.

Zwroty dotacji w części niewykorzystanej (łącznie 636,59 zł, w tym:

a) 225,85 zł, z zadania w rozdziale 01095, przypadek opisany na str. 5 niniejszego wystąpienia pokontrolnego,

b) 10,26 zł, z zadania w rozdziale 85212,

c) 0,48 zł, z zadania w rozdziale 85213, oraz

d) 400 zł, z zadania w rozdziale 75045, o czym wzmianka na str. 2 niniejszego wystąpienia pokontrolnego,

nie miały wpływu na prawidłową realizację wykonywanych zadań i zostały przekazane na rachunek budżetu państwa z zachowaniem terminów.

Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych Rb-28S, za okres do 31.12.2012 r. - nie wykazywało stanów w paragrafach „odsetkowych”: 456, 457 i 458.

(dowód: akta kontroli str. 9-17, 27-36, 49-58, 175-207, 295-302, 311, 315-330, 331-444)

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli Urząd działał skutecznie i efektywnie, a pracownicy Urzędu i Ośrodka posiadali kwalifikacje adekwatne do zajmowanych stanowisk pracy. W szczególności, w badanym okresie:

1) Skarbnik Gminy, posiadała ukończone wyższe studia zawodowe na kierunku ekonomii i co najmniej 3-letnią praktykę w księgowości,

2) główny księgowy Ośrodka posiadał ukończone studia pierwszego stopnia (licencjat) w specjalności administracja publiczna, oraz ponad 3-letni staż pracy w księgowości,

3) osoba zatrudniona na zastępstwo (na czas niezdolności do pracy głównego księgowego Ośrodka) na stanowisko głównego księgowego Ośrodka, posiadała tytuł technika ekonomisty, dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku administracja, oraz co najmniej 6-letni staż pracy w księgowości,

4) osoba zatrudniona na stanowisku kierownika Ośrodka posiadała ponad 3-letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej,

5) osoby zatrudnione na stanowiskach pracowników socjalnych (łącznie 3 osoby) spełniały warunki formalne, w tym:

- 1 osoba posiadała dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia (licencjat) na kierunku socjologia, w specjalności praca socjalna,

- 1 osoba posiadała dyplom uzyskania specjalizacji I stopnia w zawodzie pracownik socjalny, oraz

- 1 osoba posiada dyplom uzyskania tytułu zawodowego: pracownik socjalny,

6) 1 osoba zatrudniona na stanowisku inspektora ds. świadczeń rodzinnych (od 2004 r.), posiadała dyplom ukończenia Policealnego Studium Zawodowego w Przemysłu i uzyskała tytuł technika ekonomisty (co odpowiadało wymogom określonym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 02 sierpnia 2005 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego¹⁰,

¹⁰ (Dz.U. z 2005 r. Nr 146, poz. 1222 ze zm.)

7) pracownik zatrudniony na stanowisku kierownika Urzędu Stanu Cywilnego posiadał ukończone wyższe studia magisterskie w zakresie administracji publicznej, oraz świadectwo ukończenia studiów podyplomowych w zakresie administracji – rejestracja stanu cywilnego,

8) pracownik zatrudniony na stanowisku młodszego referenta w Referacie Księgowo-Finansowym Urzędu posiadał ukończone studia magisterskie w zakresie ogólnoadministracyjnym.

(dowód: akta kontroli str. 445-510)

W kontroli ustalono, że Wójt upoważnił:

1) kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, oraz w sprawach przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego,

2) inspektora ds. świadczeń rodzinnych do przeprowadzania wywiadów alimentacyjnych, oraz do odbierania oświadczeń majątkowych dotyczących dłużników alimentacyjnych,

3) kierownika USC do załatwiania spraw z zakresu ewidencji ruchu ludności i dowodów osobistych,

4) młodszego referenta w Referacie Księgowo-Finansowym Urzędu, m.in. do podpisywania sprawdzonych wniosków o zwrot podatku akcyzowego, pod względem formalnym.

(dowód: akta kontroli str. 511-518)

Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, że Ośrodek realizował swoje zadania przy pomocy dwóch systemów informatycznych, oddzielnie dla świadczeń rodzinnych i dla zadań pomocy społecznej. System dla pomocy społecznej o nazwie OU POMOST, firmy Computerland S.A., został wdrożony pod koniec lat dziewięćdziesiątych. Do pracy w tym systemie pracownicy Ośrodka zostali przeszkoleni na stanowiskach pracy. Uczestnictwo w tym szkoleniu nie zostało udokumentowane w formie zaświadczeń. W roku 2011 system OU POMOST został zastąpiony nowym systemem POMOST STD, firmy SYGNITY S.A., do pracy z którym, pracownicy zostali ponownie przeszkoleni. W celu zastosowania bezpieczeństwa danych osobowych, jak również systemów bazodanowych, każdy z pracowników został wyposażony w swój indywidualny login i hasło do korzystania z tych systemów. Również systemy operacyjne są zabezpieczone programem antywirusowym ESET NOD 32, który zabezpiecza w podstawowym stopniu przed wirusami, czy też programami „szpiegowskimi”. Dla bezpieczeństwa baz danych systemów informatycznych została wprowadzona automatyczna archiwizacja tych baz, która jest przeprowadzana trzy razy w tygodniu, a dodatkowo jeden raz w miesiącu, administrator systemów dokonuje pełną archiwizację na nośniku zewnętrznym.

(dowód: akta kontroli str. 520)

W Urzędzie, okresie od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. na system informatyczny składały się programy dziedzinowe: System naliczania i poboru podatków „PUMA” autorstwa „ZETO Olsztyn”, Programy „Płace” i „Finansowo – Księgowy” oraz program materiałowo-magazynowy autorstwa „MICROSYSTEM” z Przemysła, Programy „Ewidencja Ludności” i „Ewidencja Stanu Cywilnego” autorstwa „TECHNIKA” z Gliwic, System Informacji Prawnej „LEX dla samorządu terytorialnego” autorstwa „Wolters Kluwer Polska sp. z o.o. w Warszawie” System Elektronicznego Obiegu Dokumentów „eL-DOK” Firmy „ZETO Lublin”, Program do Edycji Aktów Prawnych „Legislator” Firmy ABC z Warszawy, System Zarządzania Budżetami Jednostek Samorządu Terytorialnego „BeSTi@” autorstwa firmy Sputnik, „Gospodarka Nieruchomościami-Ewidencja Nieruchomości oraz dróg gminnych i opłat autorstwa SKD Consulting Gdańsk”, Program do zakładania i prowadzenia mapy wektorowej „EWMAPA View” GEOBID Sp. z o.o. Katowice oraz Program do

kosztorysowania „Norma Pro” autorstwa Athenasoft Sp. zo.o., OpenOffice Org 3.2.0 autorstwa Sun Mikrosystemu Inc.

Pracownicy zostali indywidualnie przeszkoleni do pracy w powyższych programach, ale nie posiadali zaświadczeń o odbyciu tych przeszkoleń.

Mając na względzie bezpieczeństwo systemów informatycznych pracownicy Urzędu zostali zobowiązani do stosowania „Polityki bezpieczeństwa danych osobowych w Urzędzie Gminy Krzywca” wprowadzonej Zarządzeniem Nr 111/2011 Wójta Gminy Krzywca z dnia 28 listopada 2011 r.

Komputery Urzędu funkcjonowały w jednej sieci informatycznej pod wspólną domeną, co pozwalało na stosowanie ograniczeń, np. instalowania danych programów bez zgody i wiedzy administratora. Dla każdego komputera w sieci serwer dla bezpieczeństwa cyklicznie zmieniał adresy sieciowe IP. Bazy danych poszczególnych programów przechowywane były w jednym miejscu na serwerze, który był zabezpieczony awaryjnym zasilaczem UPS, służącym do bezprzerwowego zasilania urządzeń elektrycznych. Bazy danych były automatycznie, cyklicznie raz w tygodniu archiwizowane, a następnie kopiowane na nośniki zewnętrzne.

Każdy pracownik posiadał swój indywidualny login i hasło dostępu do komputera, które z pozycji administratora, w razie zagrożenia bezpieczeństwa ochrony danych osobowych można szybko zmienić.

Wszystkie komputery zabezpieczone były poprzez oprogramowanie antywirusowe NOD 32 autorstwa firmy ESET, który w podstawowym stopniu zabezpiecza przed wirusami.

W 2013 roku dokonano zmiany oprogramowania Urzędu. Obecnie System informatyczny, składa się głównie z programów dziedzinowych autorstwa Biura Usług Komputerowych „SOFTRES” Sp. z o.o. w Rzeszowie, w szczególności są to programy: pakiet systemów podatkowych, Podatek od środków transportowych, system ewidencji i rozliczania opłat za wywóz śmieci, ewidencja zwrotu podatku akcyzowego, system finansowo księgowy z planowaniem budżetu i obsługą sprawozdawczości, system obsługi kasy, ewidencja środków trwałych i przedmiotów w użytkowaniu, system Kadrowo-Płacowy, ewidencja mienia komunalnego, rozliczenia komunalne – woda, ścieki.

Ponadto od 2013 roku Ośrodek pracuje na Systemie Zarządzania Budżetami Jednostek Samorządu Terytorialnego „SJO BeSTi@”, którego wytworzone dane po wygenerowaniu i zaimportowaniu w programie „BeSTi@” stanowią integralną część Budżetu Gminy Krzywca wraz z jednostkami organizacyjnymi gminy.

(dowód: akta kontroli str. 521)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W przepisach § 23 ust. 2 pkt. 95-106 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu, postanowiono m.in., że do zadań referatu organizacyjno-administracyjnego i promocji gminy, należą w szczególności: zapewnienie bezpieczeństwa, bezawaryjności i odpowiedniej wydajności systemów informatycznych stosowanych w Urzędzie, stworzenie i rozwijanie strategii informatyzacji i wizji zastosowań IT w Urzędzie, zarządzanie procedurami związanymi z IT oraz eksploatacją zasobów IT, prowadzenie dokumentacji systemu, w tym dziennika serwisowania i awarii, dbałość o rozwój systemu.

Ustalenia kontroli wykazały, że panu Mieczysławowi Klimko - pracownikowi Urzędu, zajmującemu stanowisko pracy do spraw obsługi Rady Gminy i informatyzacji Urzędu w referacie organizacyjno-administracyjnym i promocji gminy, nie zostały powierzone - w zakresie obowiązków i odpowiedzialności z dnia 18.12.2009 r. – zadania wymienione w przepisach § 23 ust. 2 pkt. 95-106 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu.

Pan Kazimierz Trojan – Sekretarz Gminy Krzywca podał, że „... część tych zadań realizował inspektor Mieczysław Klimko ... . Ponadto ... czuwał on nad administrowaniem sieci komputerowej, bezpieczeństwem systemów informatycznych, archiwizacją danych itp. Za całość spraw związanych z koordynacją procesów informatyzacji Urzędu, odpowiadał ... Sekretarz Gminy, będący jednocześnie kierownikiem referatu organizacyjno-administracyjnego i promocji gminy. W ramach bieżących potrzeb zlecał on realizację poszczególnych działań podległych jemu pracownikom, a zwłaszcza panu Mieczysławowi Klimko, posiadającemu wykształcenie informatyczne. Obecnie inspektor Mieczysław Klimko prowadzi całość spraw związanych z informatyzacją Urzędu”.

(dowód: akta kontroli str. 210-234, 522-524, 525)

Ogłoszenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o możliwości składania wniosków o zwrot podatku akcyzowego umieszczane było na tablicy ogłoszeń w Urzędzie, każdorazowo przed terminem składania wniosków. Ten rodzaj publikacji nie był odrębnie dokumentowany. Sołtysi z poszczególnych miejscowości taką informację rozpowszechniali także wśród mieszkańców Gminy, wywieszając ją na tablicach ogłoszeniowych w każdej wsi. Wnioski dostępne były w siedzibie Urzędu w Biurze Obsługi Mieszkańca i u pracownika prowadzącego te sprawy, a ponadto można je było pobrać i wydrukować ze strony internetowej Urzędu.

Na stronie internetowej Gminy dostępne były tzw. karty usług wraz ze wzorami formularzy, które można wydrukować i wypełnić poza Urzędem. Zainteresowanym osobom informacje i wyjaśnienia udzielane były na bieżąco przez kierownika USC. Ponadto wzory formularzy dostępne były również w Biurze Obsługi Mieszkańca.

Na stronie internetowej Gminy (zakładka Pomoc Społeczna) zamieszczane były komunikaty i informacje w sprawie możliwości uzyskania pomocy potrzebującym mieszkańcom Gminy. Wnioski dostępne były w siedzibie Ośrodka. Ponadto pracownicy socjalni ustnie udzielali niezbędnych informacji podczas wizyt w miejscu zamieszkania zainteresowanych. Czynności te nie były odrębnie dokumentowane. Aktualnie, tj. od 01.03.2013 roku, wzory wniosków ustalone przepisami prawa będą umieszczane sukcesywnie na stronie internetowej Ośrodka.

(dowód: akta kontroli str. 526-555)

Ustalono, że kwota dochodów i przychodów lub kwota wydatków i rozchodów budżetu Gminy Krzywca, nie przekraczała wysokości 40.000 tys. zł. W roku 2012 w Urzędzie nie planowano i nie wykonywano kontroli instytucjonalnej, oraz nie była realizowana kontrola „zewnątrzna”, odnosząca się do problematyki zadań z zakresu administracji rządowej.

W roku 2012 nie przeprowadzono kontroli wewnętrznej w jednostce budżetowej – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej - w zakresie realizacji zadań z zakresu administracji rządowej. Kontrola wydatkowania środków w odniesieniu do planu sprawowana była na bieżąco w oparciu o przedkładane przez jednostkę miesięczne sprawozdania budżetowe. Wyjaśnienia odnośnie ujawnionych w trakcie kontroli nieprawidłowości składane były przez uprawnionego pracownika GOPS ustnie i na bieżąco korygowane. Nie sporządzano notatki dotyczącej wyjaśnień.

W przypadku pozostałych zadań realizowanych przez Gminę Krzywca tj. w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo (zwrot akcyzy), 75011 – Urzędy wojewódzkie (funkcjonowanie USC, ewidencja ludności i obrona cywilna oraz 75045 – Kwalifikacja wojskowa) nadzór sprawowany był na bieżąco z racji wykonywania tych zadań przez Urząd Gminy. Dokumentacja dotycząca w/w zadań tj. m.in. pisma Wojewody, Wnioski o zwrot akcyzy, Faktury VAT, listy płac pracownika wykonującego zadania, wpływały do Urzędu, gdzie były przez uprawnionych pracowników sprawdzane pod kątem merytorycznym i formalno rachunkowy oraz ujmowane w księgach rachunkowych Urzędu.

(dowód: akta kontroli str. 152-157, 556-562, 563, 564)

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹¹, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie. W kontekście tej oceny nieprawidłowością istotną ze względu na charakter, było przekazywanie otrzymanych środków budżetowych, do Ośrodka, po upływie terminu na opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne, co mogło mieć wpływ na prawidłową i terminową realizację zadania.

3. Sprawozdawczość budżetowa

1.3.1. Sprawozdania Rb-50 za IV kwartał 2012 r. przekazują prawdziwy obraz dochodów i wydatków budżetowych, na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Zostały sporządzone rzetelnie, a kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

(dowód: akta kontroli str. 565-590)

4. Płatności i dotacje celowe na realizację projektów finansowanych z udziałem środków europejskich

1.4. W kontrolowanym okresie Urząd nie realizował zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, finansowanych z udziałem środków europejskich.

(dowód: akta kontroli str. 6-8, 9-17, 49-58, 591-592, 593-713)

IV. Uwagi i wnioski

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹², wnosi o:

1. Zapewnienie przekazywania otrzymanych środków budżetowych, do jednostek podległych, realizujących zadania finansowane dotacjami, w sposób umożliwiający im terminowe wykonanie zadań.
2. Dostosowanie zakresu obowiązków i odpowiedzialności na stanowisku pracy do spraw obsługi Rady Gminy i informatyzacji Urzędu, w referacie organizacyjno-administracyjnym i promocji gminy, do zakresu zadań określonych w Regulaminie Organizacyjnym.
3. Udostępnienie na stronie internetowej wzorów wniosków, do spraw właściwych dla klientów Ośrodka.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie.

¹¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

¹² Dz. U. z 2012 r., poz.82

